

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії
В.о. ректора ДБТУ

А.І. Кудряшов

2024 р.

ПРОГРАМА
фахового вступного випробування
для здобуття ступеня освіти бакалавр
НРК6 (НРК7)

Галузь знань
Спеціальність
Освітня програма

07 Управління та адміністрування
073 Менеджмент
Менеджмент

Харків 2024

ЗМІСТ

Загальні положення.....	
1. Вимоги до рівня підготовки вступників.....	
2. Зміст фахового вступного випробування у розрізі дисциплін.....	
3. Критерії оцінювання фахового вступного випробування.....	
4. Порядок проведення фахового вступного випробування.....	
Рекомендована література.....	
ДОДАТКИ	
ДОДАТОК А Зразок «Екзаменаційний білет».....	

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Вступ на основі (основа вступу) - раніше здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень або освітній ступінь та відповідний рівень Національної рамки кваліфікацій (далі - НРК), на основі якого здійснюється вступ для здобуття ступеня вищої освіти.

Фаховий іспит - форма вступного випробування для вступу на основі НРК6 (НРК7), яка передбачає перевірку здатності до опанування освітньої програми певного рівня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей.

На навчання за програмою підготовки бакалавра за спеціальністю 073 Менеджмент (освітні програми Менеджмент) можуть вступати особи, які отримали диплом бакалавра (спеціаліста, магістра) (НРК6, НРК 7) з відповідної або іншої спеціальності та продемонстрували достатній рівень знань з тем, перелік яких винесено для оцінювання підготовленості вступника для здобуття вищої освіти.

Для проведення конкурсних фахових вступних випробувань на навчання на здобутих раніш ступенів освіти бакалавр, магістр; освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст, наказом ректора ДБТУ створюються фахові атестаційні комісії, діяльність яких регламентується Положенням про приймальну комісію вищого навчального закладу, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 15 жовтня 2015 року №1085 та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 4 листопада 2015 року за №1351/27796.

Фахове вступне випробування проводиться фаховою атестаційною комісією за програмою, затвердженою ректором ДБТУ.

Програма фахового вступного випробування складена для вступників, які вступають на навчання до Державного біотехнологічного університету за освітньо-професійною програмою бакалавр за спеціальністю 073 Менеджмент та передбачає оцінку базових знань осіб, що мають здобутий освітній Бакалавра (Магістра), освітньо-кваліфікаційний рівень Спеціаліст, за темами фахових дисциплін, які дають можливість оцінити загальний рівень підготовки вступників до навчання за спеціальністю 073 Менеджмент.

Програма визначає перелік питань, обсяг, складові та технологію оцінювання знань вступників під час вступу на навчання за ступенем освіти бакалавр за спеціальністю 073 Менеджмент.

Мета вступного фахового випробування полягає в комплексній перевірці знань вступників, отриманих ними в результаті вивчення дисциплін та оцінці відповідності цих знань вимогам до навчання за ступенем бакалавр на спеціальність 073 Менеджмент та допуску до участі у конкурсному відборі.

Умови проведення вступних випробувань. Фахові вступні випробування мають форму тестових завдань закритого та відкритого типу – відповідь на теоретичні питання. Складання іспиту у дистанційній формі відбувається із застосуванням платформ Zoom (Google Meet). Інформація про результати іспиту оголошується вступникові в день його проведення.

Змістовно-методичне забезпечення вступних випробувань здійснюють науково-педагогічні працівники профільних кафедр.

1. ВИМОГИ ДО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ

До проходження фахового вступного випробування допускаються вступники, які виконали повністю навчальний план за освітніми ступенями бакалавра (магістра) або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста й отримали диплом за відповідною або іншою спеціальністю.

Вступник повинен знати:

- кваліфікаційно-професійні вимоги до спеціалістів - менеджерів;
- права та обов'язки студентів; перелік професій, спеціальностей та посад, які може займати фахівець з менеджменту;
- перелік та зміст кваліфікаційно-професійних завдань, які вирішують менеджери;
- склад та обсяг навчальних дисциплін, структуру учбового плану із спеціальностей;
- форми та методи організації учбового процесу та самостійної роботи студентів; методи і форми самостійної праці студентів та інше.
- сутність організації, взаємозв'язок її внутрішніх елементів та зовнішнього середовища;
- класифікацію та характеристики різних видів організацій, їх переваги й недоліки;
- методику розрахунків основних показників та використання методологічних інструментів з метою пізнання мінливих явищ та процесів, які впливають на стан підприємства;
- - як працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань;
- - як створити та організувати ефективні комунікації в процесі управління;
- - принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності;
- - як формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички;
- основні економічні категорії та закони розвитку і функціонування економічних систем;
- роль та механізм функціонування первинних ланок економіки – підприємства та домогосподарства;
- критерії та найважливіші показники ефективності виробництва.

Вступник повинен вміти:

- представляти склад та структуру професійної діяльності менеджера на різних управлінських посадах, роль та місце менеджерів у формуванні виробничих планів, їх виконанні та забезпеченні ефективності виробництва;
- розуміти кваліфікаційні вимоги до фахівців за вибраною спеціальністю, основними видами, завданнями та змістом діяльності;

- формулювати мету та основні завдання формування та управління організаційними структурами;
- здійснювати порівняльний аналіз і формування різних типів організаційних структур;
- визначати чинники формування іміджу й культури організації;
- демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації;
- ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації;
- з'ясувати механізм дії економічних законів і механізм використання їх в процесі господарської діяльності;
- давати обґрунтовану характеристику та аналізувати економічні явища і процеси, оперуючи економічними категоріями і поняттями;
- вирішувати практичні завдання з дисципліни «Економічна теорія».
-

2. ЗМІСТ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ У РОЗРІЗІ ДИСЦИПЛІН

Програма фахового вступного випробування для зарахування на навчання за ступенем освіти бакалавр за спеціальністю 073 Менеджмент містить основні питання за наступними темами:

1. Вступ до фаху
 - Тема 1. Університетська освіта в контексті Болонського процесу
 - Тема 2. Фундаменталізація та індивідуалізація підготовки фахівців за визначеною спеціальністю
 - Тема 3. Організація навчального процесу в університеті
 - Тема 4. Професія «менеджер»: зміст, характер та сфера майбутньої професійної діяльності. Галузева специфіка змісту підготовки менеджерів у ВНЗ.
 - Тема 5. Бібліотека університету: порядок та правила користування її фондами
 - Тема 6. Соціально-культурна інфраструктура університету
 - Тема 7. Студентське самоврядування як невід’ємна складова демократизації вищої освіти України
 - Тема 8. Роль випускової кафедри в підготовці фахівців
2. Теорія організацій
 - Тема 1. Методологічні засади теорії організації
 - Тема 2. Основні організаційні теорії та моделі
 - Тема 3. Організація як система
 - Тема 4. Організація як соціум
 - Тема 5. Організаційний процес
 - Тема 6. Самоорганізація
 - Тема 7. Зовнішнє й внутрішнє середовище організації
 - Тема 8. Організаційне проектування
 - Тема 9. Культура організації
3. Психологія управління та бізнесу
 - Тема 1. Морально-етичні принципи управління.
 - Тема 2. Сучасні теорії мотивації праці.
 - Тема 3. Психологія ефективного управління.
 - Тема 4. Психологія кадрової політики
 - Тема 5. Теорія особистості та міжособистісна сумісність
 - Тема 6. Основи групової самоорганізації
 - Тема 7. Зміст соціально-психологічної роботи менеджера
 - Тема 8. Управління конфліктною ситуацією
 - Тема 9. Людиноетичні аспекти управління
4. Економічна теорія
 - Тема 1. Предмет і метод економічної теорії.

Тема 2. Суспільне виробництво. Власність і моделі організації економічних систем.

Тема 3. Товарне господарство. Гроші і їх функції, грошова система. Інфляція.

Тема 4. Ринок, його сутність і функції. Інфраструктура ринку. Моделі ринку.

Тема 5. Капітал: кругообірот і нагромадження. Сутність та види доходів населення.

Тема 6. Підприємство як товаровиробник: витрати виробництва, ціноутворення, умови максимізації прибутку.

Тема 7. Суспільне відтворення. Циклічність суспільного виробництва. Основні макроекономічні проблеми. Основні форми та методи державного регулювання економіки.

Тема 8. Закономірності розвитку сучасного світового господарства. Глобалізація світогосподарських зв'язків та загальноцивілізаційні проблеми людства.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Результати фахового вступного випробування обчислюються (за шкалою від 100 до 200):

$$P=P1+P2+P3,$$

де P1 – оцінка за перше питання (за шкалою 0-60).

P2 – оцінка за друге питання (за шкалою 0-60).

P3 – оцінка за третє питання (за шкалою 0-80).

Результати фахового вступного випробування оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів з урахування рівнів підготовки:

У разі отримання оцінки від 0 до 99 іспит вважається таким, який не складено і вступник до участі у конкурсному випробуванні не допускається.

Оцінювання рівня підготовки, тобто знань і умінь вступника, відбувається на підставі наступних критеріїв:

1. Правильність відповіді;
2. Ступінь усвідомлення програмного матеріалу;
3. Вміння користуватись засвоєним матеріалом.

4. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Фахове вступне випробування проводиться у формі тестових завдань закритого та відкритого типу – відповідь на теоретичні питання. Для проведення вступного випробування формуються окремі групи вступників в порядку надходження (реєстрації) документів. Список допущених до вступного випробування ухвалюється рішенням приймальної (відбіркової) комісії, про що складається відповідний протокол.

Для проведення вступного випробування головами фахових атестаційних комісій попередньо готуються екзаменаційні білети відповідно до «Програми фахового вступного випробування». Програма фахового вступного випробування оприлюднюється на веб-сайті Університету.

Фахове вступне випробування проводиться у строки, передбачені Правилами прийому до ДБТУ.

На іспиті вступник повинен пред'явити, який посвідчує особу (паспорт громадянина України у вигляді книжечки, ID-картка), при пред'явленні якого він завдання (екзаменаційний білет). Екзаменаційний білет містить завдання з тем, вказаних у програмі фахового вступного випробування. Тривалість іспиту – до 2 астрономічних годин. Користуватися при підготовці друкованими, електронними або іншими інформаційними засобами забороняється.

Результати випробування оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів за правилами, вказаними в розділі «Критерії оцінювання фахового вступного випробування». Рівень знань вступника за результатами іспиту заноситься також до екзаменаційної відомості і підтверджується підписами голови та членів комісії. Відомість оформляється і передається до приймальної комісії в день складання фахового вступного випробування.

Розробник: к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування Воронкова А.А.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бакаленко О. А. Психологія управління: навч. Посібник. Харків: ХНУРЕ, 2020. 120 с.
2. Білецька Л. В., Білецький О. В., Савич В. І. Економічна теорія (Політекономія. Мікроекономіка. Макроекономіка). Навч. пос. 2-ге вид. перероб. та доп. — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 688 с. Режим доступу: https://ктеп.kiev.ua/wp-content/uploads/2019/12/bilets_ka_l_v_bilets_kiy_o_v_savich_v_i_ekonomichna_teoriya.pdf
3. Гусєва О.Ю., Легомінова С.В., Воскобоева О.В., Ромащенко О.С., Хлевицька Т.Б. Психологія підприємництва та бізнесу: навчальний посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2019. 257с.
4. Економічна теорія: Політекономія : підручн. / За ред. В.Д. Базилевича. – 8-ме вид. – К.: Знання, 2012. – 685 с. Режим доступу: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/2fmb_finansy/Ekonomichna-teoriya-Politekonomiya-Bazylevych-V.D.1.pdf
5. Жавнерчик О.В. Психологія управління: Конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2020. 161с.
6. Калениченко Р. А. Психологія бізнесу : навч. посібник / Р. А. Калениченко, А. С. Коханець, О. О. Нежинська. Ірпінь : Державний податковий університет, 2023. 270 с.
7. Монастирський Г. Л. Теорія організації: підручник. 2-е видання, доповнене й перероблене. Тернопіль: ЗУНУ, 2020. 329 с.
8. Основи економічної теорії: Підручник / За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Л. С. Шевченко. – Х.: Право, 2008. – 448 с. Режим доступу: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KOMPLEKS/ET/KURS/OSNOVA_ET/EkonomTeoria.pdf
9. Осовська Г.В. Менеджмент організацій : навч. посіб. / Г.В. Осовська, О.А. Осовський. – К. : Кондор, 2013. – 376 с
10. Рульєв В. А., Гуткевич С. О. Менеджмент. Навч. посіб. – К. : Центр

учбової літератури, 2016. – 312 с.

11. Туленков М. В. Сучасні теорії менеджменту : навчальний посібник / М. В. Туленков. – К.: Каравела, 2012. – 304 с.

ДОДАТКИ

Зразок «Екзаменаційний білет»

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний біотехнологічний університетЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії
В.о. ректора ДБТУ
_____ А.І. Кудряшов

« _____ » _____ 2024 р.

Ступінь вищої освіти Бакалавр
Спеціальність 073 Менеджмент**ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 16**
фахового вступного іспиту

1. Професійна компетентність фахівця за обраною спеціальністю.
2. Наукове управління Фредеріка Тейлора і Принципи організації Анрі Файоля.
3. Тестові завдання:
 1. Права та обов'язки студентів встановлені згідно із Законом України:
 - а) "Про наукову і науково-технічну діяльність";
 - б) "Про вищу освіту".
 - в) "Про охорону праці"
 - г) вірна відповідь відсутня.
 2. Що означає термін "організаційна структура"?
 - а) План розвитку компанії
 - б) Розташування офісів компанії
 - в) Система взаємозв'язків та підпорядкування в організації
 - г) Рівень прибутковості організації
 3. Основою особистісного підходу в управлінні організацією є:
 - а) теорія психоаналізу;
 - б) психологічні властивості особистості;
 - в) трансперсональна теорія;
 - г) особистість як цілісна сутність.
 4. Економічні категорії - це:
 - а) методи регулювання економічних процесів;
 - б) логічні поняття, які в узагальненому вигляді відображають сутність окремих економічних явищ;
 - в) норми господарської поведінки людей;
 - г) економічні інтереси суб'єктів господарської діяльності;
 5. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС) це:

а) одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання.

б) основна предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка

в) можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому вищому навчальному закладі (науковій установі) на території України чи поза її межами;

г) усі перелічені варіанти відповідей правильні.

6. Який принцип є основою функціональної структури організації?

а) Централізація

б) Спеціалізація

в) Децентралізація

г) Стандартизація

7. Основою сучасних підходів до психології управління є психологічні теорії:

а) психоаналіз;

б) біхевіоризм;

в) трансперсональна;

г) гуманістична.

8. Ціна товару одиниці X складає 1,5 грн., а товару Y - 1 грн. Якщо споживач оцінює граничну корисність товару Y у 30 ютилей, то при якій граничній корисності товару X він максимізує корисність набору з цих двох товарів:

а) 45 ютилей;

б) 30 ютилей;

в) 20 ютилей;

г) 15 ютилей;

9. Який ступінь вищої освіти має право здобувати особа за умови наявності в неї лише повної загальної середньої освіти:

а) ступінь магістра;

б) ступінь бакалавра;

в) ступінь доктора філософії;

г) вірна відповідь відсутня.

10. Яка з наступних характеристик організаційної культури вказує на відношення до інновацій?

а) Інноваційність

б) Формальність

в) Стабільність

г) Централізація

Розробив голова фахової атестаційної комісії к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування, Гуторова О.О.